

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2009

Μάθημα: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Σάββατο, 6 Ιουνίου 2009

07:30 – 10:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να είναι σαφείς, ακριβείς και περιεκτικές.
- Όλοι οι υπολογισμοί να φαίνονται στο τετράδιο των απαντήσεών σας.

Ερώτηση Α

1. α) Η μορφή ανεργίας που επικρατεί σήμερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) είναι κυρίως η κυκλική ανεργία. Να αναφέρετε πού οφείλεται αυτή η μορφή ανεργίας και πότε συνήθως εμφανίζεται.
- β) Να εξηγήσετε τα Νομισματικά και Δημοσιονομικά μέτρα που λαμβάνει το κράτος για την αντιμετώπιση της κυκλικής ανεργίας.
- γ) Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία:
Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	2 000 000
Απασχολούμενοι	1 900 000
Μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός	400 000

Ζητείται να υπολογίσετε:

- i) Το συνολικό πληθυσμό της χώρας.
ii) Τον αριθμό των ανέργων.
iii) Το ποσοστό ανεργίας.

(Μονάδες 9)

2. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία για την οικονομία της Κύπρου:

	€ εκ.
Εξαγωγές αγαθών	1.000
Εισαγωγές αγαθών	3.600
Δάνεια από το εξωτερικό	200
Τόκοι και μερίσματα από επενδύσεις στο εξωτερικό	160
Επενδύσεις Κυπρίων στο εξωτερικό	240
Έσοδα από τον τουρισμό	2.600
Εξυπηρέτηση εξωτερικού χρέους	120
Έξοδα Κυπρίων φοιτητών στο εξωτερικό	100
Επενδύσεις αλλοδαπών στην Κύπρο	400

Ζητείται:

Να συντάξετε τα πιο κάτω ισοζύγια:

- α) Εμπορικό.
β) Άδηλων Πόρων.
γ) Τρεχουσών Συναλλαγών.
δ) Κίνησης Κεφαλαίων.
ε) Πληρωμών.

(Μονάδες 8)

3. Τι καλείται ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή; Να αναφέρετε τρεις προσδιοριστικούς παράγοντες της ελαστικότητας ζήτησης.

(Μονάδες 3)

(Σύνολο Μονάδων 20)

Ερώτηση Β

1. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία της οικονομίας μιας υποθετικής χώρας για το έτος 2008:

	€ εκ.
Εισόδημα από το εξωτερικό	200
Εισόδημα προς το εξωτερικό	320
Εμπόριο	1.600
Γεωργία	300
Φόρος εισοδήματος	260
Μεταβιβαστικές πληρωμές	340
Βιομηχανία	500
Ενοίκια	600
Κατασκευές	1.400
Μισθοί	900
Κέρδη μετοχικών εταιρειών	1.200
Μερίσματα	700
Αποσβέσεις	160
Έμμεσοι φόροι	400
Τόκοι	360
Προσωπικές υπηρεσίες	800
Κέρδη αυτοεργοδοτούμενων	1.000
Εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τ.Κ.Α).	240
Επιδοτήσεις	20

Να υπολογίσετε:

- Το Καθαρό Εθνικό Προϊόν σε τιμές συντελεστών.
- Το Εθνικό Εισόδημα.
- Το Προσωπικό Εισόδημα.
- Το Διαθέσιμο Εισόδημα.

(Μονάδες 14)

2. Δίνεται ο παρακάτω πίνακας:

Έτος	Κόστος καλαθιού €	Δείκτης τιμών	Μεταβολές Τιμαρίθμου %	Ρυθμός πληθωρισμού %
2004	10.000			
2005				5
2006	11.000			
2007	10.000			
2008				8

Ζητείται:

Να αντιγράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα (έτος βάσης το 2004).

Σημείωση: Οι απαντήσεις να δοθούν με προσέγγιση δύο δεκαδικών.

(Μονάδες 6)

(Σύνολο Μονάδων 20)

Ερώτηση Γ

1. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας:

Εργασία L	Συνολικό Προϊόν TP	Μέσο Προϊόν AP	Οριακό Προϊόν MP
0	0	-	
1	40		
2		48	
3			72
4	256		
5			
6		56	16
7			
8	320		

Σημείωση: Στον έβδομο (7^ο) εργάτη το Συνολικό Προϊόν μεγιστοποιείται.

Ζητείται:

- Να αντιγράψετε στο τετράδιο των απαντήσεών σας και να συμπληρώσετε τον πιο πάνω πίνακα.
- Να διατυπώσετε το νόμο της φθίνουσας οριακής απόδοσης.

(Μονάδες 11)

2. Δίνονται τα πιο κάτω στοιχεία της ημερήσιας παραγωγής μιας επιχείρησης:

Αριθμός εργατών	Συνολικό Προϊόν	Παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας
3	168	
4	244	
5	320	
6	336	

- Αν κάθε εργάτης εργάζεται οκτώ (8) ώρες την ημέρα, ζητείται να βρείτε στους πόσους εργάτες η επιχείρηση επιτυγχάνει την καλύτερη παραγωγικότητα ανά ώρα εργασίας. (Να δείξετε όλους τους υπολογισμούς σας).
- Να αναφέρετε τέσσερις (4) παράγοντες που επηρεάζουν την παραγωγικότητα εργασίας και να εξηγήσετε δύο από αυτούς.

(Μονάδες 9)

(Σύνολο Μονάδων 20)

Ερώτηση Δ

1. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας ζήτησης και προσφοράς ενός αγαθού:

Τιμή (σεντ)	Ζητούμενη ποσότητα (κιλά)	Προσφερόμενη ποσότητα (κιλά)
40	140	20
60	120	40
80	100	60
100	80	80
120	60	100
140	40	120
160	20	140

Ζητείται:

- α) Να κατασκευάσετε σε διάγραμμα τις καμπύλες ζήτησης και προσφοράς για το αγαθό.
- β) Να γράψετε σε ποια τιμή δημιουργείται πλεόνασμα προσφοράς κατά 80 κιλά. Πώς θα ενεργήσουν οι παραγωγοί σε αυτή την περίπτωση και ποιο το αποτέλεσμα;
- γ) Να αναφέρετε τέσσερις (4) προσδιοριστικούς παράγοντες της προσφοράς του αγαθού.

(Μονάδες 12)

2. Δίνεται ο πιο κάτω πίνακας:

Ποσότητα Αγαθού (Q)	Συνολική Χρησιμότητα (TU)
0	0
1	11
2	18
3	24
4	27
5	27
6	23
7	18

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε την οριακή χρησιμότητα που θα προσφέρει στον καταναλωτή η κατανάλωση της τέταρτης μονάδας του αγαθού.
- β) Αν ο ίδιος καταναλωτής διαθέτει για την κατανάλωση του εν λόγω αγαθού εισόδημα €12 και αν η τιμή του αγαθού είναι €2 τη μονάδα, πόσες μονάδες από το αγαθό θα αγοράσει; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(Μονάδες 8)

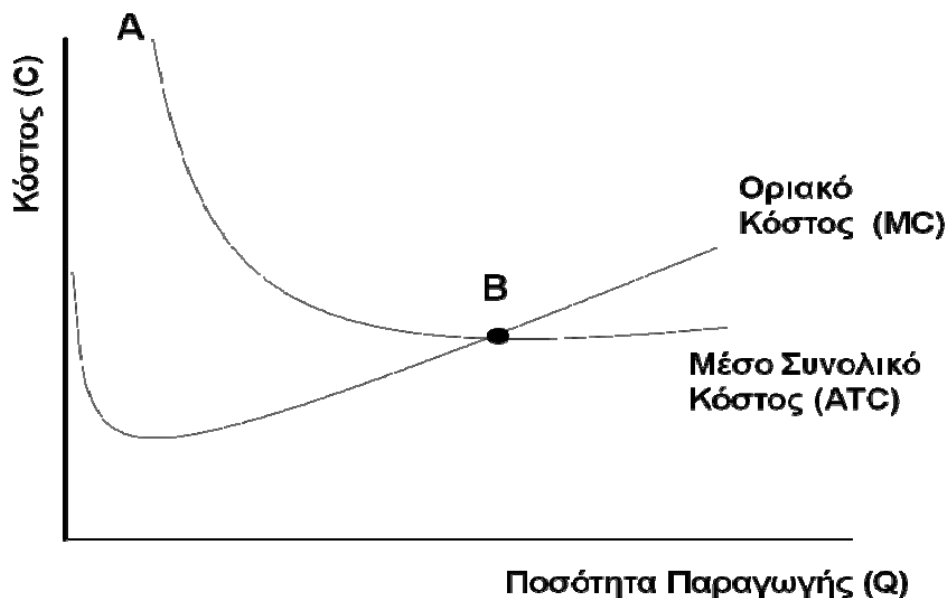
(Σύνολο Μονάδων 20)

Ερώτηση Ε

1. α) Τι καλείται εναλλακτικό κόστος ή κόστος ευκαιρίας ενός αγαθού;
β) Πώς χαρακτηρίζονται οι συνδυασμοί αγαθών που βρίσκονται:
 - i. Πάνω στην καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ).
 - ii. Αριστερά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ).
 - iii. Δεξιά της καμπύλης παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ).

(Μονάδες 4)

2.

Με βάση το πιο πάνω διάγραμμα:

- α) Να περιγράψετε και να αιτιολογήσετε την πορεία της καμπύλης του Μέσου Συνολικού Κόστους από το σημείο Α μέχρι το σημείο Β.
- β) Να περιγράψετε και να αιτιολογήσετε την πορεία της καμπύλης του Οριακού Κόστους.
- γ) Να ονομάσετε το σημείο τομής Β.
- δ) Να εξηγήσετε γιατί είναι σημαντικό το σημείο Β για μια επιχείρηση.

(Μονάδες 10)

3. Τι περιλαμβάνει το Αφανές Κόστος και γιατί πρέπει να συμπεριληφθεί στον υπολογισμό του κόστους παραγωγής;

(Μονάδες 6)

(Σύνολο Μονάδων 20)

(Γενικό Σύνολο Μονάδων 100)

-----Τ Ε Λ Ο Σ-----